

Ansøgning til Norddjurs Kommune

Vedrørende medfinansiering til færdiggørelse af igangværende byggeri på Stenvad Mosebrug

1 Stenvad Mosebrug efter ombygning. Visualisering: Arkitekt Claus Pryds. Forside: Indgangsparti efter ombygning. Glade gæster til "Bordet på Sporet" sommeren 2025.

Resumé

Norddjurs Kommune ansøges om 0,6 mio. kr. i 2026 til færdiggørelse af det igangværende renoverings- og ombygningsprojekt på Stenvad Mosebrug. Ombygningen er delt op i to dele. Den ene "Mose 1" er påbegyndt og finansieret. Denne ansøgning vedrører den del der i første omgang ikke blev inkluderet i anlægsbudgettet.

Kommunen står med en stor mulighed. Som følge af brandkrav skal Norddjurs foretage en nødvendig investering på 1,5–2,0 mio. kr. til en vandtank. Disse midler kan skabe markant merværdi ved at medgå som medfinansiering i færdiggørelsen af byggeriet. Herved kan Norddjurs Kommune:

- Udløse 2,5–3,0 mio. kr. i ekstern finansiering ved Realdania og lokale- og Anlægsfonden
- Skabe forbedringer til en samlet værdi af ca. 3,5 mio. kr. + en kæmpe hjælp fra frivillige
- Opnå 1,0–1,5 mio. kr. i besparelse gennem en sammenhængende byggeproces
- Sikre et fuldt færdigt, skarpt og attraktivt byggeri, klar til en fremtidig moderne udstilling
- Profilere sig på et flot og gennemført resultat, som kommunen, sammen med frivillige og de store fonde, kan være stolt af og profilere sig på.

Der er dermed tale om en beslutning, hvor kommunen med begrænsede midler kan sikre, at et allerede igangsat projekt færdiggøres – i stedet for at stå tilbage med en halv løsning, samtidig med muligheden for at reducere fremtidige kommunale vedligeholdelsesomkostninger og med muligheden for at skabe bedre langt bedre vilkår for driften.

Formål og strategisk betydning

Formålet er at færdiggøre den igangværende transformation af Stenvad Mosebrug. Hermed understøttes bygningen som vigtig kulturarv og den fremtidige funktion som museum, kulturhus og dynamiske mødested.

Projektet bygger videre på en politisk prioritering om at igangsætte første fase, der nu er i fuld gang.

Sideløbende har bestyrelsen og ledelsen arbejdet for at opnå en række resultater:

- Driften lovliggjort og professionaliseret
- Økonomien stabiliseret
- Aktivitetsniveauet, besøgs- og brugerengagementet er i markant vækst
- Nye værksteder er etableret
- Der er blevet løftet utrolig meget med hjælp fra mange dedikerede frivillige. Som f.eks. ved nedtagning inden ombygning, hvor frivillige bidrog med arbejdskraft for svarende til 400.000 kr.

Samtidig er meldingen fra Realdania og Lokale- og Anlægsfonden tydelig: Projektet vurderes som stærkt og veldokumenteret, og fondene er meget positive over for at bidrage yderligere – forudsat at kommunen medfinansierer projektet – her kan hovedparten være udgifterne til vandtanken.

Museet er og forbliver kerneopgaven. De øvrige aktiviteter bidrager til at styrke økonomien og sikre liv i huset året rundt.

Konkret bygningsforbedring ved kommunal investering

Med et bidrag på 0,6 mio. kr. opnås en afgørende forskel mellem et halvfærdigt og et fuldt realiseret projekt:

- Arkitektonisk helhed
- Reetablering af jernbanespor – smalsporet ud mod mosen i vest, store skinner mod øst og Gjerrildbanen. Dette understreges af de to glasporte i øst og vest.
- Afkortning af dækket på 1. sal skaber et højt rum med fritlagte spær og tydeliggør bygningens hovedkonstruktion.
- Pumpehus på vandtanken integreres i en arkitektonisk hel løsning i stedet for en solitær bygning som bryder den arkitektoniske helhed.
- Renovering af det indvendige, ikoniske træværk søjler og nymalede, indvendige overflader
- Nymalet og udvendigt træværk (første gang i ca. 30 år)
- Renovering af hullet og revnet betongulv i hele underetagen

Dette løfter bygningen fra et nedslidt og kun delvist moderniseret anlæg til et færdigt, sammenhængende og anvendeligt kulturbyggeri – og sikrer samtidig de historiske bygningers autenticitet og overlevelse.

Økonomisk og driftsmæssig effekt

En færdiggørelse har direkte betydning for både kommunens og driftens økonomi:

- Sammenhængende byggeproces reducerer anlægsudgifter med op til 1–1,5 mio. kr.
- Perioden med nedlukning af hovedbygning komprimeres, perioden med begrænset drift indtægtsmuligheder forkortes.
- Fremtidige vedligeholdelsesudgifter reduceres markant ved at bringe bygningen i ordentlig stand.

Organisering og ansvar

Forsætter som igangværende organisering af byggeri:

- Bygningsejer: Norddjurs Kommune v. Trine Grejsen
- Byggeleder: Norddjurs Kommune – Kim Riishøj
- Stenvad Mosebrug: Deltager i byggemøder med særligt fokus på funktion og praktik
- Totalentreprise evt. forsættelse med JS-byg
- Projektet integrerer også forsat frivillige, brugere og samarbejdspartnere i udvikling og fremtidig drift

Bestyrelsens anbefaling

Det er bestyrelsens anbefaling, at Norddjurs Kommune medfinansierer det resterende byggeri med 0,6 mio. kr. og samtidig bruger vandtanken som medfinansiering. Herved udløses en medfinansiering på 2,5 – 3 mio. kr.

For at udnytte denne mulighed, skal der sikres finansiering nu. Dels er Realdanias Mødestedspulje ved at lukke ned, dels er det nu, der kan spares penge på byggeomkostningerne ved at lade de to etaper løbe i forlængelse af hinanden. Sidst vil det være svært at få andre fonde til at give til et allerede igangværende projekt – det vil denne form løse.

Et kommunalt tilsagn om 0,6 mio. kr. ville altså:

- Udløse ekstern finansiering og skabe maksimal samlet værdi
- Reducere fremtidige drifts- og vedligeholdelsesudgifter
- Skabe nationalt inspirerende rammer for museum, kultur, læring og innovation
- Sikre at de arkitektoniske og funktionelle rammer når helt i mål

Denne beslutning sikrer, at ombygningen af Stenvad Mosebrug realiseres fuldt ud, til glæde for borgere, brugere, turister og lokale aktører, samtidig med at museets primære funktion prioriteres.

2 Bygningens nuværende tilstand

3 Stort frivilligt engagement op til ombygningsstart. Alene nedtagning af repos i stueetage sparede byggeprojektet for ca. 400.000 kr.